
K JUBILEU JAROSLAVA ŠUŠOLA: EMPATICKÝ KOMUNIKÁTOR, PEDAGÓG A MANAŽÉR

prof. PhDr. Jela Steinerová, PhD.; jela.steinerova@uniba.sk; (Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta)

V novembri tohto roka sme si pripomenuli životné jubileum Jaroslava Šušola a reflektujeme jeho prínos do vedeckej, odbornej, pedagogickej aj manažérskej práce v informačnej vede na Slovensku. Životný a profesionálny príbeh profesora informačnej vedy Jaroslava Šušola sa začal v novembri 1963. Študoval na Univerzite Komenského v Bratislave na Katedre knihovníctva a vedeckých informácií od roku 1982. Po skončení štúdia v odbore vedecké informácie a knihovníctvo – anglický jazyk získal v roku 1986 titul PhDr., neskôr ukončil doktorandské štúdium (PhD.) v roku 1993 a v roku 2003 sa habilitoval a získal vedecko-pedagogický titul docent. Od roku 2011 je profesorom knižničnej a informačnej vedy na FiF UK v Bratislave. Ako pedagóg aj akademický funkcionár spojil svoj profesionálny život s Filozofickou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave od roku 1986.

<http://doi.org/10.52036/1335793X.2023.3-4.56-58>

Jaroslav Šušol je dnes významnou osobnosťou informačnej vedy na Slovensku aj v zahraničí. V roku 1992 absolvoval na Université Libre de Bruxelles v Bruseli štúdium v odbore informatika a dokumentácia a získal aj certifikát z francúzskeho jazyka a štátnu skúšku z anglického jazyka. Pracoval v mnohých medzinárodných projektoch a reprezentoval FiF UK na mnohých zahraničných fórach. V rámci rôznych schém sa zúčastnil na študijných pobytoch v Lisabone (1992), Aberdeene (1994), Washingtone (Kongresová knižnica, 1996), Stockholme (2002). Významná je najmä jeho manažérska práca, keďže pôsobil dve funkčné obdobia ako prodekan Filozofickej fakulty pre štúdium (2003 – 2010) a dve funkčné obdobia ako dekan Filozofickej fakulty Univerzity Komenského (2011 – 2019). V týchto kontextoch výrazne zviditeľnil aj študijný odbor a vedeckú disciplínu knižničnú a informačnú vedu v širšom rozsahu. Od roku 2020 je vedúcim Katedry knižničnej a informačnej vedy FiF UK v Bratislave. Za svoju činnosť získal medaily Univerzity Komenského v Bratislave a FiF UK.

V praxi viedol mnoho národných aj medzinárodných projektov, napríklad európske projekty zamerané na elektronické informačné zdroje a autorské právo – projekty CECUP (Central and Eastern European Copyright Platform), CELIP (Central and Eastern European Licensing Platform) koordinované organizáciou EBLIDA, bol členom tímu pri riešení európskeho projektu DELOS (Network of Excellence on Digital Libraries). V rokoch

1998 – 2000 viedol medzinárodný projekt ELIS (Electronic Library of Scientific Literature) a neskôr projekt Elektronická komunikácia Vzdelávacej nadácie J. Husa. Reprezentoval Univerzitu Komenského v projekte UNICA (medzinárodná sieť európskych univerzít). Bol členom výkonného výboru medzinárodnej univerzitnej siete stredoeurópskej iniciatívy CEI. Je členom rôznych profesionálnych orgánov, vedeckých a profesionálnych spoločností. Bol členom Ústrednej knižničnej rady a Sektorovej rady pre kultúru a vydavateľstvo pri Ministerstve kultúry SR. Významné funkcie mal a má aj vo vedeckých orgánoch a agentúrach, bol členom Vedeckej rady Univerzity Komenského (2011 – 2018), predseda a člen vedeckej rady FiFUK (2011-), člen Vedeckej rady Pedagogickej fakulty UK (2011 – 2018), člen vedeckých rád Fakulty humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline aj Fakulty informatiky a informačných technológií STU Bratislava (2015 – 2019), aj člen hodnotiacich komisií. Prednášal aj na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (1998 – 2000), na rôznych školeniach OSI a kurzoch CVTI SR.

Profesor Šušol sa odborne zaoberá témami elektronickej komunikácie, informačných systémov, publikačného správania a informačnej podpory vedy. Bol členom riešiteľských kolektívov mnohých národných projektov, napríklad IKIS (Integrovaný knižnično-informačný systém SR) alebo národný projekt Sektorovo riadenými inováciami k efektívnemu trhu práce.

V skorších prácach sa venoval retrospektívnej konverzii knižničných katalógov, automatizovaným knižnično-informačným systémom či desk-top publikovaniu a digitálnym knižniciam. V súčasnosti sa zaoberá aj informačným súkromím a informačnou bezpečnosťou. Jeho účasť v projektoch bola často spojená aj so spoluprácou s akademickými knižnicami. To sa prejavilo aj v jeho bohatej publikačnej činnosti. V databáze publikovaných prác má registrovaných vyše 140 publikácií v slovenskom, anglickom, francúzskom aj litovskom jazyku a viac ako 300 ohlasov. Z monografií treba spomenúť najmä práce ako Elektronická komunikácia vo vede (2003), Sociálne a humánne kontexty elektronickej komunikácie (2010), Informačné a komunikačné technológie vo vzdelávaní (2005) a učebné texty ako Úvod do autorského práva pre informačné štúdiá (2011) a Informačná politika (2011). Z prác publikovaných v zahraničí treba vyzdvihnúť publikácie zamerané na vedeckú komunikáciu a informačné služby, napríklad *Scholarly publishing in Slovakia...* (Grey Journal, 2014), *Impact of performance-based factors on publications activities* (RESSH 2017) a ďalšie práce v kolektívoch zahraničných odborníkov (Sille et al., *Research evaluation...* 2018). Je členom redakčných rád slovenských, českých a medzinárodných odborných a vedeckých časopisov (ITlib, Zarzadzanie biblioteka, Open Information Science) a zborníka *Knižničná a informačná veda*. Prednášal na mnohých medzinárodných konferenciách v zahraničí aj doma, napríklad Darmstadt, Helsinki, Antverpy, Budapešť, Zakopané, Dubrovnik, Stuttgart, Praha, Espoo atď. Vo vedeckej činnosti sa podieľal na riešení viacerých projektov APVV (Tra-Di-Ce, HIBER), VEGA, Univerzitého vedeckého parku Univerzity Komenského (Bioetické výzvy a súčasnosť). Viedol projekt KEGA so zameraním na informačné technológie vo vzdelávaní (KEGA 3/7275/09 Informačné štúdiá v podmienkach web 2.0 a nových technológií, INWENT). V súčasnosti je členom riešiteľského kolektívu projektu VEGA 1/0360/21 Sociálne reprezentácie etických výziev digitálnej informačnej revolúcie.

Profesor Šušol je garantom študijného odboru informačné štúdiá na magisterskej úrovni a spolugarantom na úrovniach bakalárskej aj doktorandskej, garantom pre habilitácie a inaugurácie. Výrazne a aktívne sa podieľal na prácach spojených s akreditáciou a evaluáciou odboru a FiF UK, najnovšie najmä v rokoch 2021 a 2023 pri integrovaní a skvalitňovaní študijných programov. V posledných rokoch realizuje celofakultný predmet pre doktorandov v spolupráci s kolegami z iných odborov a pracovníkmi Akademickje knižnice

Zdroj: <https://www.facebook.com/kkivba>

UK (Informačné zdroje a soft skills pre doktorandov). Na profesionálnej úrovni vždy zabezpečoval produktívnu spoluprácu s príbuznými odborními v spoločných projektoch aj publikáciách, najmä s informatikou, psychológiou, mediálnymi a komunikačnými vedami.

Výraznú stopu profesora Šušola možno vidieť v jeho pedagogickej a školskej práci. Školil mnoho doktorandov, diplomantov aj bakalárskych prác. V posledných rokoch v dizertačných prácach jeho doktorandi rozpracúvali najmä témy informačnej podpory vedy a výskumu, inštitucionálnych repozitárov, online komunikácie na sociálnych sieťach, evaluácie publikačnej činnosti. Medzi aktuálne profilové predmety, ktoré v súčasnosti rozvíja, patria Teória informačných systémov, Informačná politika, Digitalizácia kultúrneho dedičstva, Autorské právo, Tvorba mediálnych a informačných produktov a systémov a i. Profesor Šušol sa významne podieľal na organizovaní medzinárodných konferencií v Bratislave vrátane BOBCATSSS (1999) a konferencií organizovaných KKIV (2003, 2006, 2011) až po pravidelné medzinárodné konferencie katedry Informačné interakcie (2013 – 2023). Často bol editorom a spolueditorom zborníkov z týchto konferencií, spracoval mnoho odborných hesiel do slovníkov *Informačná výchova* (1998), *Informačná veda* (2020) aj *Encyklopédia Beliana*. Publikoval zaujímavé práce aj spolu so svojimi doktorandmi, napríklad v oblasti

analýz publikačnej činnosti a publikačného správania či evaluácie publikačnej činnosti.

Väčšina jeho spolupracovníkov sa zhoduje v tom, že profesor Šušol je vynikajúci organizátor, integrátor spoluprác, diplomatický komunikátor a manažér, výborný pedagóg a vedec, ktorý inšpiruje svojich študentov aj kolegov z fakulty a praxe. V mene svojom aj v mene kolegov z katedry, jeho študentov a doktorandov prajem Jarovi Šušolovi všetko najlepšie k jubileu, veľa zdravia a mnoho nových podnetov do ďalšej tvorivej práce a nových výziev do tancov v divokých rytmoch informačnej vedy.

LITERATÚRA – VÝBER PUBLIKOVANÝCH PRÁČ

Šušol, J. *Elektronická komunikácia vo vede*. 1. vyd. Bratislava: Centrum VTI SR, 2003. 156 s. ISBN 80-85165-88-0.

Steinerová, J. a J. Šušol. Library users in human information behaviour. In: *Online information review*. 2005, roč. 29, č. 2, s. 139 – 156.

Steinerová, J. a J. Šušol. Users' information behaviour: A gender perspective. In: *Information research*. 2007, roč. 12, č. 3, s. 1 – 16.

Šušol, J., Hrdináková, Ľ. a M. Regec. *Sociálne a humánne kontexty elektronickej komunikácie*. 1. vyd. Bratislava: Stimul, 2009. 132 s. ISBN 978-80-89236-67-1.

Šušol, J. Library data in higher education institution management: Publishing behaviour research as a factor of academic assessment. In: *Bezpieczna, innowacyjna i dostępna informacja, perspektywy dla sektora usług informacyjnych w społeczeństwie wiedzy*. X krajowe forum informacji naukowej i technicznej Zakopane, 22. – 25. 9. 2009. Katowice: PTIN, 2011, s. 77 – 91. ISBN 978-83-904561-9-5.

Šušol, J., Ondrišová, M., Ilavská, J. a M. Kopecká. Scholarly publishing behaviour in Slovakia... Are we ready for repositories? In: *The Grey Journal*. 2014, roč. 10, č. 3, s. 163 – 171. ISSN 1574-1796.

Sile, L., Pölönen, J., Sivertsen, G., Guns, R., Engels, T.C.E., Arefiev, P., Dušková, M., Faurbæk, L., Holl, A., Kulczycki, E., Macan, B., Nelhans, G., Petr, M., Pisk, M., Soós, S., Stojanovski, J., Stone, A., Šušol, J. a R. Teitelbaum. Comprehensiveness of national bibliographic databases for social sciences and humanities: Findings from a European survey. In: *Research Evaluation*. 2018, roč. 27, č. 4, s. 310 – 322. ISSN (print) 0958-2029. ISSN (online) 1471-5449.

Šušol, J. a M. Dušková. Impact of performance-based funding on publication patterns: money changes everything...? In: *RESSH2017*. Antwerp: Universiteit Antwerpen, 2017, s. 66 – 68.

Šušol, J. a M. Dušková. Využívanie konferenčných zborníkov pri publikovaní vo vede: Medzinárodný komparatívny výskum. In: *Knižnica*. 2020, roč. 21, č. 2, s. 4 – 13.

Šušol, J. a T. Mirga. Dimenzie informačnej gramotnosti v ére digitálneho prístupu k informáciám. In: *ITlib*. 2020, roč. 24, č. 3, s. 27 – 37.

Melicherová, M., Ondrišová, M. a J. Šušol. Bibliometrics versus altmetrics researchers' attitudes in Slovakia. In: *Iberoamerican Journal of Science Measurement and Communication*. 2021, roč. 1, č. 1, s. 1 – 23.

González-Valiente, C. L., Costas, R., Noyons, E., Steinerová, J. a J. Šušol. Terminological (di) Similarities between Information Management and Knowledge Management a Term Co-Occurrence Analysis. In: *Mobile Networks and Applications: Advances in Computing with Smart Data and Machine Learning*. 2021. roč. 26, č. 1, s. 336 – 346.

Šušol, Jaroslav. 2023. Informačná bezpečnosť – sociálne a humánne kontexty. In: *Knižničná a informačná veda 30*. Ed. J. Steinerová, M. Pastierová. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2023, s. 88 – 120. ISBN 978-80-223-5504-9.